nud, seda mina ka enam nii ei mäleta, aga kuulu järele see oli nii, et üks läks ise soldatiks, naene suri kurwastuse ja igatsuse kätte, hulk lapsi jäiwad järele; kolm neist, kaks tütart ja üks poeg saiwad kolme peresse ära jagatud. Els wõeti Pealme peresse Maretile mängiliseks appi, Aisi pandi Juku kõrwa Aalme talusse ja meie talusse toodi isale seltsiks wäikene Anni. Minu isa oli sel ajal ka alles wäikene poisi põngerjas. Aastatega kaswasiwad lapsed suureks inimeseks ja wiimati peeti kolmes peres ühe korraga kolmed pulmad. Pealme pererahwal oli kahekordne wäimewakk walmistada, sest kaks tütart läksiwad korraga mehele. See polnud kerge, aga pidi toimetud saama. Minu isa wõttis Mareti omale ning minu mälestuses elasiwad nad nii õnnelikku abielu, kui ma seda oma lihaseist wanematest aga kunagi wõisin soowida. Mul oli aga ka armas emakene. See mõistis nii isa tahtmist oma tahtmisega ühendada, et mitte waidlemisiki nende wahel ette ei tulnud. Mu ema oli lapse põlwes wäga haiglane olnud, aga minu mälestuses oli ta õige terwe, senni kui wiimaks surm oma haiguse saatis. Oh oleks tema kauemalt elanud, mõnigi rumal tegu oleks minust tegemata jäänud noores eas. Aga isa suri enne, ema taga järele, mina olin alles noor ja teost ning arust nõrk, seal läks mõndagi wiltu, mis nüüd küll kahetseda wõib, aga mis muuta enam ei suuda.

Selsamal puhul, kui minu isa Pealme Mareti wõttis, sai Pealme Els Aalme Atsiga paari laulatatud ning nemad jäiwad ka esmalt Aalme koha peale. Pärast aga wõttis Ats ehk Hans nagu ta ristitud nimi on, omale wallakoolmeistri koha, mis sel ajal alles asutati, ning jättis Aalme koha oma wanemate hoolele, kes alles mõlemad elasiwad. Hansust sai tubli koolmeister, seda wõin ma tunnistada, sest et ise tema juures koolis olen käinud. Aga natukene wali wits oli tal. Selle eest aga, mis mu silmad alles siis ära nägiwad, kui ju ammugi leerist lahti olin, imeilus tütar Wiiu Aalme kaswandik Juhan wõttis minu isa kasuõe Anna. ära ja sai tütikese ootamise järele Pealme koha oma kätte. Mihkel on siis Juhani ja Anna poeg. Tema on mulle

kõigiti mees oma täies olekus, aga sest oli kahju, et seal Pealmel niipalju naesterahwast koos elas. Kui ma õiete mälestan, siis korjas neid sinna aastate jooksul ligi pool tosinat kokku ja kõik oliwad tädid, aga kust nad kõik tuliwad, seda ma ei teadnud enne ega mäleta nüüdki, ehk tüll Mihkel mulle mõnda korda nende suguseltsid on ära seletanud. Olgu peale, mis meie mullist mulda enam läheme pöörama, niipalju on selge, et meie Mihkliga pool teed sugulased oleme ja pool teed ka jälle mitte ei ole. Wastakute tadudes kaswasime ülesse ja üsna wõõrad pole me kunagi olnud. Sest ajast, kui mina mäletama hakkasin, oleme ikka tuttawad olnud ja sõbrad ka weel peale kauba.

Meie wäraw wiis niisamati küla tänawasse nagu Pealme pere wäraw ja kui kooli perenaene oma Wiiuga mööda tänawat põllule läks, siis ei olnud mul mitte raske, seda kas üle ehk läbi õue wärawa näha ja ma ei lasknud neid ka korda waatamata mööda minema. Waatamine polnud ju mitte raske. Ja mul oli iga kord hea meel, kui nad meist mööda läksiwad. Suwel sündis see wäga tihti ja sest oli mu meel kõige suwe rõõmus. Ma olin juba mõnda aega nii, et rõõmust mõistsin magu tunda. Suwe aeg ei kestnud aga kuigi kaua. Talw on palju pikem, ja et talwel kooli perenaene Els mitte oma tütre Wiiuga meie talust mööda ei käinud, siis tuli mul kord nii mõte, et parem oleks, kui alati suwi kestaks, ehk et Wiiu siin kusagil lähemal elaks. Nii olin juba paari talwet mõtelnud ja suwet kaks teraselt üle wärawa wahtinud, kolmandal, wõi oli see neljandal, ma nii selgeste ei mäleta, — ütles isa mulle:

„Mis sa seisad norkus kõige talwe ja wahid kõige suwe üle wärawa seda kooli-Wiiut taga. Kui sa mees oled siis mine kosi ta ära.“

Sähärdust sõnu polnud ma isa suust enne kunagi kuulnud ja kosimise peale, kooli-Wiiu kosimise peale — ei selle peale polnud ma wististe mitte mõelnud. Kuda pidin ma julgema kosja minna? Ma polnud weel millalgi ühe tütarlapse hingega sõna niisugusist asjust rääkinud. Kuda ma nüüd järsku wõisin kosja minna? Sest päewast saadik,

Eesti rahwa Kasuline Kalender 1885, lk. 28